

डाळिंब शेतीला पसंती

मंगळवेढा, ता. १७ :

नदीकाठच्या ऊस पट्ट्यात सध्या उसाच्या दरातील तफावत आणि उशिरा मिळणारी विले पाहता शेतकऱ्यांनी ऊस शेतीला बगल देत डाळिंब शेतीला पसंती दिली आहे. तालुक्यातील अरळी येथील दत्तात्रय कदम व प्रदीप कदम या उच्चशिक्षित बंधूंनी १५ एकर डाळिंब पिकाची लागवड केली.

दुष्काळी तालुक्यात चार साखर कारखाने असले तरी अलीकडच्या काळात तालुक्यात डाळिंब शेतीचे क्षेत्र वाढत आहे. सांगली जिल्ह्यातील आटपाडी तालुक्यातील कीठळी येथे पाणी नसल्याने शेती विकून अरळीला १५ एकर जमीन घेतली. दत्तात्रय कदम या एमए इंग्लिश शिक्षण घेतलेल्या उच्च शिक्षित तरुणाने नोकरीमागे न लागता भीमा नदीकाठी असलेल्या बागायत शेतात ऊस न घेता नवीन प्रयोग करण्याच्या दृष्टीने सिमला मिरची, भेंडी, शेतीतील उत्पादित मालाची निर्यात करत असताना उत्पादनावर नियंत्रण ठेवणे तसेच उत्पादन क्षमता व दर्जा वाढवणे या हेतूने स्वतः डाळिंब शेती करण्यासाठी तयार झाले. त्यासाठी डाळिंब शेतीचा अभ्यास करण्यासाठी इझाईल देशाचा दौरा केल्याने तेथील तंत्रज्ञान

अरळी : येथील कदम बंधूंच्या १५ एकर शेतात आलेले डाळिंब पीक.

शास्त्रीय पद्धतीचा अवलंब

शास्त्रीय पद्धतीचा अवलंब केल्याने अगदी प्रतिकूल अशा वातावरणात ऊस पट्ट्यात डाळिंबासाठी साक्षेप आर्द्रता ६०-७० टक्केच्या वर राहल्याने तेल्याचा धोका होण्याची शक्यता असताना यात भरघोस व दर्जेदार उत्पादन घेण्यात यश आले. सन २०१५-१६च्या हंगामात कदम बंधूंना ४० टन डाळिंब युरोपला निर्यात करण्यात यश आले. नवनवीन तंत्रज्ञानाचा वापर व एकात्मिक नियोजन केल्याने प्रति झाड ४०-५० किलो दर्जेदार निर्यातक्षम उत्पादन घेण्यासाठी प्रयत्न सुरू आहे. याकामी त्यांना राष्ट्रीय डाळिंब संशोधन केंद्र (सोलापूर) येथील डॉ. ज्योत्सना शर्मा यांचे मार्गदर्शन लाभले.

सांगड घालत जागतिक दर्जाची डाळिंब शेती करण्यासाठी प्रयत्न सुरू आहे.

त्यांना लहान बंधू प्रदीप कदमचे

सुक्राळ

त्याचे विपरीत परिणाम होतात. कूपोषित झाड रोगांचे माहेरघर असते म्हणून जमिनीतील सेंद्रिय कर्ब वाढवण्याच्या उद्देशाने प्रत्येक वर्षी प्रति झाड ३०-४० किलो कुजलेले शेणखत दिले.

झाडांच्या पोषणासाठी आवश्यक खते दिल्यानंतर त्याचे झाडाकडून शोषण होते का नाही यासाठी ७० टक्के सेंद्रिय व ३० टक्के रासायनिक असे संमिश्र पद्धतीने खत व्यवस्थापन केले.

असलेल्या १५ एकर जमिनीवर सहा हजार झाडे असून त्यात सात एकराच्या आंबे बहारसाठी दोन हजार झाडांत अंदाजे ५० टन

प्रतिबंधात्मक उपयांत ट्रायकोडेमा, सुडोमोनास, बॅसिलस, ई. एम, मेटारायझीयम, बव्हेरीयम अशा विविध जैविक बुरशी व कीटकनाशकांचा नियमित वापर केल्याने झाडाची वाढ होते. पाण्यासाठी डबल ड्रीप लाइनचा वापर केला.

जमिनीच्या प्रतीनुसार व झाडाच्या अवस्थेनुसार वापसा अवस्था पाहून पाण्याचे काटेकोर नियोजन केले.

डाळिंब शेतीला पसंती

► पान १ वरून उत्पादन अपेक्षित आहे. उरलेल्या आठ एकर क्षेत्रात (चार हजार झाडे) मृग बहारसाठी नियोजन केले.

दरवर्षी माती परीक्षण व खतांचे नियोजन करून झाडांचे निरीक्षण करतात. त्यानुसार विविध खतांच्या मात्रा दिल्या. न कुजलेल्या शेणखतामुळे रोगराई बागेत येते. अशा शेणखताचा कर्ब-नत्र गुणोत्तर असमतोल असल्याने